

Varhaiskasvatus

ESIOPETUKSEN LUKUVUOSISUUNNITELMA

Esiopetusyksikön nimi

Aittakorven koulun esiopetus
2025 -2026

1 ESIOPETUKSEN VELVOITTAVUUS, TYÖAIKA, ILMOITTAUTUMINEN JA TÄYDENTÄVÄ VARHAISKASVATUS

Perusopetuslain (26 a§) mukaan lasten on oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan velvollisuus on järjestää alueellaan asuville lapsille maksutonta esiopetusta. Esiopetukseen ilmoittaudutaan sen vuoden kevätlukukauden alussa, jolloin lapsi täyttää kuusi vuotta.

Kotkassa esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä tai pihapiirissä. Esiopetuksen toimipaikkojen esihenkilöinä ovat päiväkodinjohtajat. Esiopetuksessa tehdään yhteistyötä sen koulun kanssa, jossa lapsi todennäköisemmin ensiluokkalaisena aloittaa. Lapsen tarvitsema varhaiskasvatus järjestetään välittömästi esiopetukseen liittyvänä.

Esiopetukseen tutustuminen toteutuu esiopetuksen toimipaikoissa elokuussa ennen esiopetuksen aloittamispäivää. Toimipaikat kutsuvat lapset ja huoltajat tutustumispäivään.

Esiopetusvuoden työaika

Esiopetuksen päivittäinen työaika on pääsääntöisesti klo 9.00–13.00. Esiopetus noudattaa koulujen loma-aikoja. Esiopetuksen loma-aikojen ulkopuolelle sijoittuvasta lapsen poissaolosta tulee pyytää lupa Esiopetuksen poissaolot -lomakkeella. Lapsen sairaspöissaolosta tulee ilmoittaa ensimmäisenä sairaspöissaolopäivän aamuna lapsen esiopetukseen.

2 OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Esiopetus on eheytettyä. Käytännössä tämä tarkoittaa lasten nostamien sisältöjen liittämistä osaksi esiopetuksen oppimiskokonaisuuksia. Esiopetuksen toiminnassa huomioidaan lasten osallisuus. Oppimiskokonaisuudet ovat laajuudeltaan ja toteutustavoiltaan erilaisia.

Yleiset tavoitteet antavat suuntaa opetuksen toteuttamiselle ja ohjaavat opettajan sekä muiden ammattilaisten työtä. Koko esiopetusaika tukee tavoitteiden ja oppimiskokonaisuuksien toteutumista. Näin myös päivittäin toistuvat tilanteet kuten ruokailut ja ulkoilut ovat oppimistilanteita.

2.1 Päivittäinen työskentely

Esiopetuksen oppimateriaaleissa ja -välineissä korostuvat kokonaisvaltainen oppiminen, leikki sekä muut lapselle ominaiset toiminnan tavat (liikkuminen, tutkiminen, kokeileminen, taiteellinen toiminta). Kotkan esiopetuksessa on käytössä Ystävien eskari -opetusmateriaali.

Esiopetusryhmä ruokailee koulun oppilasravintolassa. Esiopetuksen ruokailutilanteissa tuetaan lapsia hyviin tapoihin, säännölliseen ruokailurytmiin ja terveellisiin ravintotottumuksiin. Ruokalista on esi- ja perusopetuksessa sisällöltään sama.

Varhaiskasvatus

Tähän kuvataan lyhyesti yksikön käytännöt aamu- ja välipalalla.

Ruokailuajat:

8.00-8.20 aamupala

12.00 Lounas

13.45-14.15 Välipala porrastetusti

Huoltajien on tärkeää tuoda lapset ruokalaan asti aamupalalle ja huolehtia siitä, että esiopetuksen henkilökunta ottaa lapsen vastaan, näin siirtyminen tapahtuu turvallisesti.

Esiopetuksessa tavoitteena on, että huoltaja saattaa lapsen esiopetuspaikkaan ja hakee hänet sieltä. Näin turvataan lapsen parhaaksi toteutuva, huoltajien ja esiopetuksen henkilökunnan välitön kanssakäyminen sekä tiedon vaihto. Jos lapsi tarvitsee esiopetuskuljetuksen, huoltaja hakee esiopetuskuljetusta.

Esiopetuksella on käytössä koulun liikuntasali.

Kuvaa lyhyesti koulun liikuntasalin käyttö esim. käyttöaikoja tai muuta tärkeää.

Esiopetuksella on käytössään koulun liikuntasali maanantaisin klo 9-11 sekä perjantaisin klo 9-11. Ryhmät käyttävät liikuntasalia jaetusti ja tarkemmat käyttöajat saat lapsen omasta ryhmästä.

Maanantaisin kaikissa ryhmissä on liikuntaa ja perjantaisin esiopetuksessa on toiminnallista oppimista pienryhmissä ja liikuntasalia käytetään yhtenä oppimisympäristönä. Huomioitavaa on, että liikuntasalin tarkka käyttöaika saattaa vaihdella viikoittain.

Esiopetuksessa toteutuva perusopetukseen valmistava opetus (valo-opetus) järjestetään valo-opetusta tarvitsevan lapsen lähiesiopetuksessa. Valo-opetusta on 24 tuntia viikossa.

Toimintavuonna 2025–2026 esiopetuksessa ei toteuteta valo-opetusta.

Esiopetuksessa toteutetaan valo-opetusta. Valo-opetuksen viikkotyöajan sisältämä ns. lisätunti järjestetään tässä esiopetuksen toimipaikassa seuraavasti:

2.2 Esiopetuksen toimipaikan ulkopuolella järjestettävä opetus

Kotkan esi- ja perusopetuksen kulttuuripolku on osa esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Kulttuuripolun tavoitteena on, että lapsi tutustuu kotkalaiseen kulttuuriperintöön ja taide-elämään tekemisen kautta. Esiopetuksessa kulttuurin ala on kirjasto. Esiopetuksen ryhmät vierailevat kirjastossa lukuvuoden aikana.

Kuvaa lyhyesti toimipaikan retkikäytännöt ja mahdolliset tupa/kota/mökkiopetus tai kuvataan metsäeskarisuunnitelman mukainen toiminta.

Esiopetuksessa retkeillään viikoittain lähialueilla. Retkistä tehdään retkisuunnitelma. Esiopetuksen oppimiskokonaisuuksien toiminnallista oppimista toteutetaan myös metsässä ja lähiympäristössä.

Esiopetuksessa toteutuu uimaopetus tavallisesti kevätlukukaudella. Uimaopetusta toteuttaa esiopetuksen ulkopuolinen taho. Esiopetuksen henkilökunta on mukana uimaopetuksessa. Esiopetus tiedottaa ajoissa uimaopetuksen järjestämisestä.

Täydennä tähän uimaopetuksen aikataulut tai muuta tärkeää.

Uimakoulujen aikataulut selviävät myöhemmin ja niistä tiedotetaan huoltajia. Uimakouluihin ryhmät kulkevat tilausajoilla.

2.3 Esiopetuksen muu toiminta

Toimipaikan juhlat, teema- ja toimintapäivät/viikot

Esiopetuksen tapahtumia syksy 2025

Toiminnallinen tapahtuma perheille ti 23.9.2025 klo 16-17

Halloween juhla pe 31.10.2025

Itsenäisyyspäivän juhla pe 5.12.2025

Varhaiskasvatus

Tonttupolku perheille ti 9.12. klo 16-17.

Kevään 2026 tapahtumat tarkentuvat tammikuussa.

3. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Kotkan varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelman ohjaa esiopetuksen toimipaikkojen arviointia. Lapsilla on mahdollisuus nostaa esiin kehittämisideoita ja heidän kanssaan käydään toiminnasta arviointikeskustelua.

Esiopetuksessa toteutuu kerran vuodessa asiakaskysely, jossa huoltajilla on mahdollisuus kirjoittaa toiveita ja palautetta toimipaikoille sekä esiopetuksen järjestäjälle. Lapsen esiopetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä lasten ja huoltajien kanssa.

Tähän voidaan kuvata yksikkökohtaisia arviointitapoja

- *asiakaskyselyn käsittely*
- *mahdolliset toimipaikan omat arviointitavat: eteiskysely, aikajanatyöskentely tms.*

Vuosittain tehtävä asiakaskyselyn tulokset käydään läpi henkilökunnan kanssa. Esille nousevat kehittämiskohteet kirjataan tavoitteiksi ja toimintaa pyritään kehittämään niiden mukaisesti. Kyselyssä todettuja vahvuuksia pyritään edelleen vahvistamaan toiminnassa. Asiakaskyselyn avulla on mahdollista vaikuttaa esiopetuksen toimintaan.

Esiopetusvuoden aikana tehdään tarvittaessa pienimuotoisia muita kyselyjä.

4. OPPIMISEN JA ESIOPETUKSEEN OSALLISTUMISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) työskentelee esiopetuksen toimipaikoissa lapsen oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen asiantuntijana. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettaja (kieku) on mukana suunnittelemassa monikielisten lasten esiopetusta. Veo ja kieku ovat myös huoltajien yhteistyökumppaneita.

OPPIMISEN JA ESIOPETUKSEEN OSALLISTUMISEN TUKI:
OPETUSJÄRJESTELYT JA RYHMÄKOHTAINEN TUKI

Varhaiskasvatus

Opetusjärjestelyt / Rakenteet

Kuvataan toimipaikan yhteisopettajuuden toteutumista ja muuntuvia pienryhmiä.

Aittakorven esiopetuksessa otetaan asteittain käyttöön yli ryhmärajojen tapahtuva toiminta. Lokakuussa pyrimme aloittamaan tiistaisin matemaattisiin taitoihin pohjautuvat pienryhmätoiminnot. Pienryhmät jaetaan lasten tarpeet huomioiden. Päivän aikana varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii yhteisopettajana toisen opettajan kanssa, muutamassa ryhmässä kerrallaan.

Myöhemmin toimintakauden edetessä tavoitteenamme on tehdä yhteistyötä yli ryhmärajojen myös perjantaisin "vahvuuspäivänä". Tartumme näissä päivissä esiopetuksen toiminnasta nousseisiin lasten kiinnostuksen kohteisiin ja pyrimme vahvistamaan, jokaisen lapsen oppimisen edellytyksiä ja matkaa kohti tulevaa koulupolkua.

Opetusjärjestelyt /Toimintatavat

- *Inklusiivisen toimintakulttuurin menetelmät ovat käytössä ja menetelmien käyttöä seurataan*
- *Kielitietoisien toimintakulttuurin tavoitteet on nostettu ja tavoitteille on löydetty toimenpiteet*
- *Kuvataan toimipaikan lasten tarpeiden mukaan suunniteltuja toimintatapoja esim. Positiivinen pedagogiikka, Huomaa hyvä -toimintamalli*

Esioppilaille tehdään kielellisen tetaisuuden sekä matemaattisten valmiuksien kartoitukset syyskuun aikana. Ne auttavat oppimista tukevien opetusjärjestelyjen sekä ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa.

Lapsien esiopetussuunnitelmien palaverit aloitetaan lokakuussa.

Esiopetuksen pedagogisen toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon erilaiset työskentelytavat esim. erilaiset pienryhmät, toiminnan porrastaminen ja tauotus, selkeä arjen struktuuri, johdonmukaiset toimintatavat ja lasten viereystilan huomiointi. Visuaalista tukea toiminnassa annamme erilaisten toimintaohjaavien kuvien avulla esim. kuvitettu päiväjärjestys, selkeät säännöt kuvin, leikkitaulut ja toimintaohjeet. Pedagogisina ohjausmenetelminä käytämme esim. lyhyitä ja selkeitä ohjeita, lähiohjausta, myönteistä ja kannustavaa tapaa ohjeiden annossa sekä kasvattajien välisiä sopimuksia erilaisissa tilanteissa toimimiseen. Pidämme tärkeänä myönteistä ja kunnioittavaa vuorovaikutusta, niin aikuisia kuin lapsia kohtaan. Suhteet lapsiin luodaan leikkien, jutellen ja kiinnostuen lapsille tärkeistä asioista. Myös lasten keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan ja tarjotaan jokaiselle lapselle mahdollisuus osallistua yhteiseen toimintaan omien valmiuksiensa mukaisesti. Lapsia keuhataan ja kannustetaan löytämään oma potentiaalinsa. Ryhmässä on lupa näyttää tunteita ja niiden säätelyä harjoitellaan päivittäin. Yhteistyö huoltajien kanssa on erittäin tärkeää ja pidämme yllä avointa keskustelua erilaisista esiopetuksessa esiintyvistä asioista. Yhteistyö varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa on osa päivittäistä työskentelyämme. Muihin yhteistyötahoihin olemme yhteydessä tarvittaessa ja vain huoltajan suostumuksella.

Kieli- ja kulttuuritietoisella varhaiskasvatuksella edistämme yhdenvertaisuuden toteutumista. Sen avulla pyrimme tietoisesti poistamaan tai vähentämään eri kieli- ja kulttuuritaustoista johtuvia pulmia, joita lapsi voi kohdata esiopetuksessa. Samalla tuodaan esiin myös kielellisen ja kulttuurisen

Varhaiskasvatus

moninaisuuden arvoa. Kieliin, katsomuksiin ja uskontoihin sekä kulttuuriin tapoihin, perinteisiin, juhliin jne. tutustumme yhdessä lasten kanssa. Tutustumisen kohteina ovat ensisijaisesti lapsiryhmässä ja lähiympäristössä puhutut kielet. Kulttuuriin liittyvässä moninaisuudessa pyrimme huomiomaan myös saman kulttuurin sisällä esiintyvää moninaisuutta.

Esiopetuksessa käytetään Positiivisen pedagogiikan ja Huomaa Hyvä- toimintatavan lähtökohtia jotka auttavat henkilöstöä lasten sensitiivisessä kohtaamisessa.

Opetusjärjestelyt / Työn ja vastuunjako

Opettajat vastaavat, että oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukea suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä. Toimipaikan ammattilaiset osallistuvat suunnitteluun ja jokainen ammattilainen toteuttaa tukea suunnitelman mukaan ja on mukana arvioimassa toteutumista. Vahvuuksien hyödyntäminen opetusjärjestelyjen toteuttamisessa. Päiväkodinjohtaja tukee toiminnan seuranta- ja arviointia yhdessä johtotiimin kanssa.

Esiopetuksen opettajat yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa suunnittelevat ja arvioivat viikoittain esioppilaiden oppimisen ja osallistumisen toteutumista. Työpareina ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja suunnittelevat ja sopivat ryhmäkohtaisten menetelmien käytöstä ja arvioinnista kolmen viikon välein. Koko esiopetuksen henkilöstö toteuttaa suunnitelmien mukaista toimintaa ja tukea esiopetuksen arjessa. Johtaja ja apulaisjohtaja ovat mukana tiimeissä ja palavereissa sovituksi.

Esiopetuksen toimintaa ja esioppilaisen oppimisen ja osallistumisen tukea, suunnitellaan ja arvioidaan kehittämissäpäivissä 4.8.2025 ja 23.1.2026 sekä koko lukuvuoden arviointipalaverissa toukokuussa.

Opetusjärjestelyt / Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Veon ja kiekun kanssa tehtävä yhteistyö ja mahdollinen apulaisjohtajan rooli yhteisopettajuudessa. Opiskeluhuollon kuraattorin työskentely toimipaikassa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on mukana lasten ja yksikön omissa palavereissa, konsultoi henkilöstöä ja on mahdollisuuksien mukaan tueksi yhteisopettajuutta.

Kieli- ja kulttuuriopettajan kanssa tehdään yhteistyötä tarvittaessa

Varhaiskasvatus

Opetusjärjestelyt / Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Huoltajaillassa esitetään lukuvuosisuunnitelman ja sen merkitys lukuvuoden aikana. Tarvittaessa myös päivittäin keskustellaan huoltajien kanssa toimipaikan toimintatapojen muutoksista. Mahdollisia yhteistyötahoja ovat veo, kieku ja opiskeluhuollon kuraattori.

Huoltajien kanssa tehdään tiivistä ja avointa yhteistyötä koko lukuvuoden ajan. Yhteistyö rakentuu päivittäiselle keskustelulle ja luottamukselliselle vuorovaikutukselle. Lukuvuoden alussa järjestettävässä huoltajaillassa esiteltiin esiopetuksen arkea sekä ryhmien toimintaa. Lukuvuosisuunnitelma julkaistaan Pedanettiin lokakuun loppuun mennessä. Huoltajille tiedotetaan ajankohtaisista asioista sähköisesti Edlevon kautta sekä kasvotusten. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden tahojen, kuten erityisopettajan, kieku-opettajan sekä opiskeluhuollon kanssa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelu aloitetaan lukuvuoden ensimmäisessä kehittämissä päivässä yhdessä esiopetuksen ammattilaisten kanssa. Lasten tarpeet muokkaavat ryhmäkohtaista tukea lukuvuoden aikana.

Esiopetuksen toimipaikassa ryhmät arvioivat säännöllisesti ryhmäkohtaisen tuen toteuttamista. Ryhmäkohtaisen tuen toteuttamiseen ja arviointiin on oma erillinen lomake. Arvioinnin tuloksena ryhmäkohtaiset tukimuodot muuntuvat lukuvuoden aikana

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelu, toteutus ja arviointi

(Liite: Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelu, toteutus ja arviointi)

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

- yleinen tukiopetus
- opetuskielen tukiopetus
- veon antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Ryhmässä tuetaan lasten oppimista ja kehitystä osana päivittäistä toimintaa. Tuki toteutuu ennen kaikkea eriyttämällä tehtäviä ja toimintatapoja, hyödyntämällä pienryhmätyöskentelyä sekä tarjoamalla yksilöllistä ohjausta tarpeen mukaan. Kielellistä tukea annetaan arjen tilanteissa, leikeissä, ohjatuissa tuokioissa ja pienryhmissä esimerkiksi sanaston rikastuttamisen, mallintamisen ja toistojen avulla. Mahdollista tukiopetusta tai lisäharjoittelua järjestetään joustavasti osana esiopetuspäivää, esimerkiksi pienryhmissä tai yksilöllisesti.

Erityisopettaja osallistuu ryhmän toimintaan säännöllisesti konsultoiden ja tukien lapsia tarpeiden mukaan.

Tukimuotojen toimivuutta arvioidaan tiimipalavereissa ja pedagogisen dokumentoinnin avulla. Arvioinnin pohjalta suunnitelmia muokataan joustavasti lukuvuoden aikana lasten tarpeiden mukaan.

Varhaiskasvatus

5. ALKULUOKKATOIMINTA JA MUU OPETUKSELLINEN YHTEISTYÖ

Kotkalaisen lapsen oppimisen polkuun kuuluu olennaisesti alkuluokkatoiminta. Alkuluokkatoiminnasta laaditaan yksikkökohtainen suunnitelmarunko.

Esiopetuksen toimipaikan kuvaus alkuluokan toteutuksesta.

Alkuluokkatoimintaa järjestetään esiopetusvuoden aikana ja sen aloitus ajoittuu tänä lukuvuonna syysloman jälkeiseen ajankohtaan. Koulun kaksi 1. luokkaa järjestää kumpikin jokaisen esiopetusryhmän kanssa yhteisiä oppimistapahtumia kuluvan lukuvuoden aikana. Alkuluokkatoiminnan aloitussuunnittelupalaveri pidetään 14.10.2025. Palaveriin osallistuvat kaikki esiopettajat, 1. luokan opettajat, esiopetuksen johtaja sekä koulun rehtori. Palaverissa luodaan linjat lukuvuoden alkuluokkatoiminnalle. Tämän jälkeen opettajat suunnittelevat itsenäisesti yhteiset tapaamisensa ja toiminnan alkuluokissa.

Palaverissa 14.10.2025 sovittiin, että esioppilaista ja koululaisista muodostetaan sekoitettuja pienryhmiä. Koulun ja esiopetuksen opettajat suunnittelevat näille ryhmille kuusi pistettä eri aihealueista. Teemoiksi valikoituivat musiikki, ympäristökasvatus, äidinkieli, matematiikka, kädentaidot ja liikunta. Lapset kiertävät lukuvuoden aikana kaikki pisteet.

6. YHTEISTYÖ

Esiopetus on varhaiskasvatuksen hallinnoimaa. Esiopetusyksiköt sijaitsevat koulujen kanssa yhteisissä tiloissa tai koulun välittömässä läheisyydessä. Esiopetusikäisen lapsen varhaiskasvatus pyritään järjestämään esiopetuksen kanssa samoissa tiloissa ja saman henkilökunnan toimesta.

Neuvolan terveydenhoitajien lisäksi opiskeluhuollon työntekijöinä esiopetuksessa ovat koulukuraattorit.

Kuvataan yksikön vanhempainiltakäytäntö, pääsääntöiset tiedottamisen tavat ja muu tarvittava yhteistyö.

Varhaiskasvatus

Esiopetuksen tutustumispäivä oli 6.8.2025 klo 8. Lapsilla oli omissa ryhmissään toimintaa ja päiväkodin johtaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja pitivät huoltajille aloitusinfon.

Kaikkien Kotkan esiopetusten huoltajien huoltajailta 28.8.2025 klo 17-18 järjestetään Teamsilla. Huoltajaillan aiheina ovat Esiopetuksen oppimateriaali, Esiopetukseen osallistuminen ja lapsen poissaolo sekä Esiopetuksen opetussuunnitelmauudistus.

Toiminnallinen tapahtuma perheille järjestetään ti 23.9.2025 klo 16-17.

Tonttupolku pidetään ti 9.12 klo 16-17.

Esiopetuksessa tiedottaminen tapahtuu pääsääntöisesti Edlevon kautta. Ryhmien opettajat tiedottavat viikottain ryhmien toiminnasta. Päivittäiset keskustelut tuonti- ja hakutilanteissa ovat myös tärkeitä yhteistyön muotoja.

Esiopetuksen kuraattori on tavattavissa sovituksi tarpeen mukaan